

SVAR &
GEN-
SVAR
Bog 6

BOG 6

1. Definition
2. Relationers musiskhed
3. Overdreven tilknytning
4. Positiv eller negativ tilknytning
5. At nå frem
6. Tab af relation
7. Døden og kærligheden
8. Give, modtage, cirkulere
9. Sang fra søn til far
10. Bænken
11. Alderens kamouflage
12. Resolution
13. Sjælens viden
14. Godt og ondt
15. At kunne lide
16. Snedronningen
17. Jagttag
18. Vidnet
19. Kampen om brønden
20. Opdage engle
21. I hinandens hånd
22. Lyset i mørket
23. Værdier
24. At lytte
25. Hænder
26. Den livløse samtale
27. Det nonverbales mulighed
28. Opsummering

1. UDTRYK & INDTRYK

Vi er konstant under indflydelse af loven om "årsag og virkning". Dog foretrækker vi primært at være mere årsagen til tingene omkring os snarere end bare en virkning eller en effekt. Jo, mere vi føler vi er ophav til det der sker, desto mere mening oplever vi i vores liv. Men jo mere vi er årsag til, desto mere bliver vi ansvarlige for. Alt hvad vi oplever afføder en reaktion – noget vi føler, tænker eller gør. Selv når vi vælger ikke at reagere, er dette også en reaktion. En af de største udfordringer i livet er at tage ansvar for vores svar på, hvad livet serverer for os. Dette er gensvar - livet taler til os, og vi taler til livet.

Kilde: Mette Kold & Søren Schandorf.

2. RELATIONERS MUSISKHED

Tilknytning

At etablere relationer med andre mennesker, er en nærmest driftsmæssig trang fra første færd.

Det lille barn kigger op, far kigger tilbage. De skaber en tilknytning til hinanden.

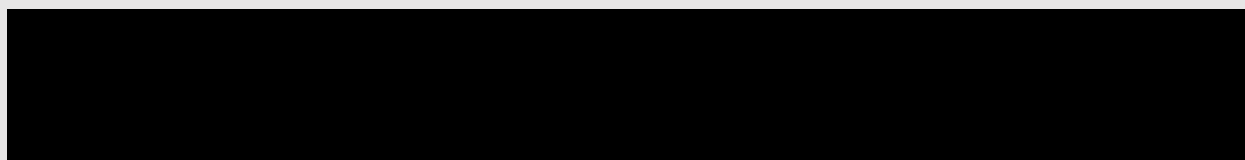

Kilde: Daniel Stern. Barnets interpersonelle univers. Det 0-2 årige barn i psykoanalytisk og udviklingspsykologisk perspektiv. København: Hans Reitzels Forlag, 1991.

"Den ene gør noget, hvormed han eller hun udtrykker en fælles følelses kvalitet med den anden, uden at efterligne, men så den anden ikke er i tvivl om, at de er i kontakt med hinanden. De synkroniserer med hinanden – eller de bryder rytmen, bliver asynkrone – for derefter at finde hinanden igen."

Daniel Stern

Mærk i din krop hvad du føler dig knyttet til.

3. OVERDREVEN TILKNYTNING

Overdreven tilknytning – begær f.eks. – tillader os ikke at have et balanceret syn på behagelige og ubehagelige, konstruktive og destruktive, egenskaber hos nogen eller noget, og den får os til at se dette som ét hundrede procent tiltrækkende for en stund – og får os til at ønske det.

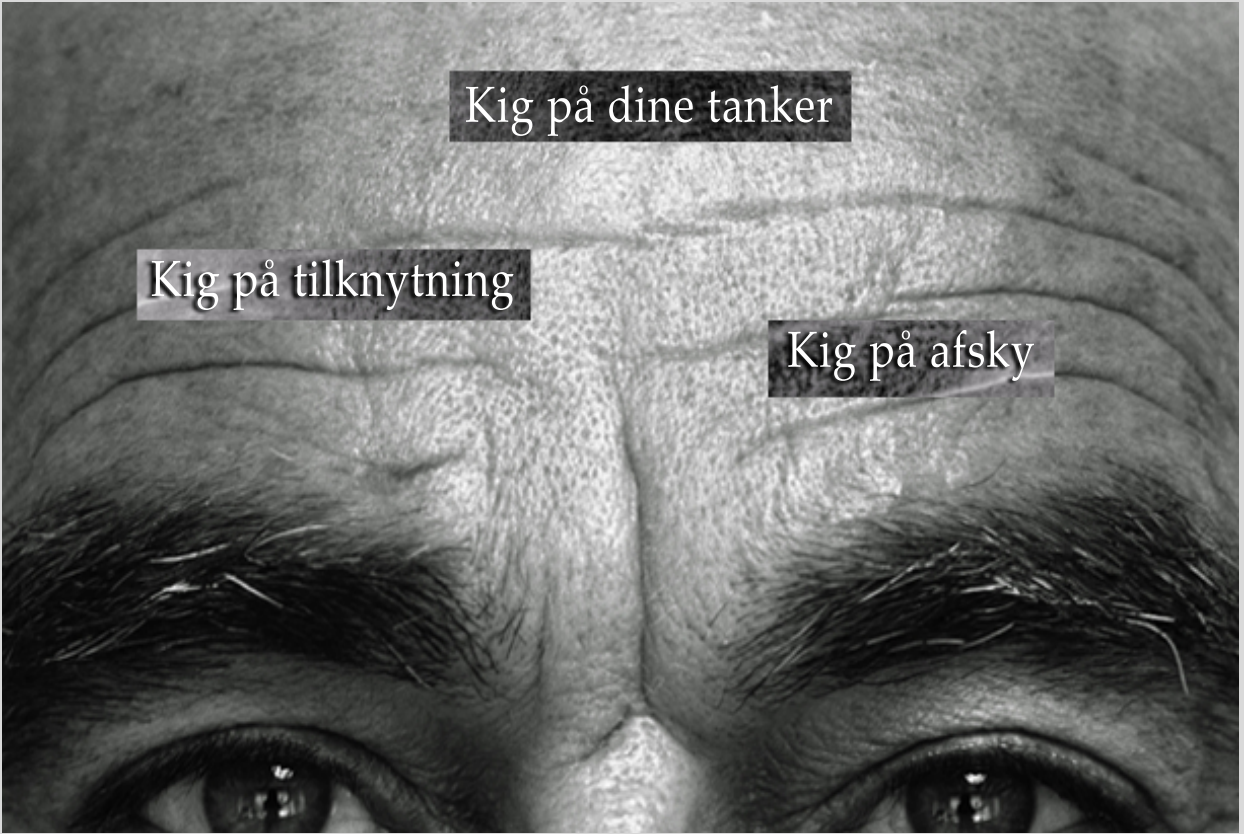
Kilde: Daniel Goleman. Destruktive følelser. Hvordan kan vi håndtere dem? En videnskabelig dialog med Dalai Lama fortalt af Daniel Goleman. Side 162. Borgens Forlag 2003. ISBN 87-7895-433-9.

Afsky gør os modsat blinde over for nogle af genstandens positive egenskaber og gør os ensidigt negative.

Afsky svækker ens dømmekraft og fratager os evnen og muligheden for at se tingene som de er.

Afsky er tilslørende og hæmmer vores frihed ved at kæde tankerne sammen på en måde, som tvinger os til at tænke, tale og handle forudindtaget, hvor konstruktive følelser derimod er forbundet med en mere direkte og klar opfattelse af verden.

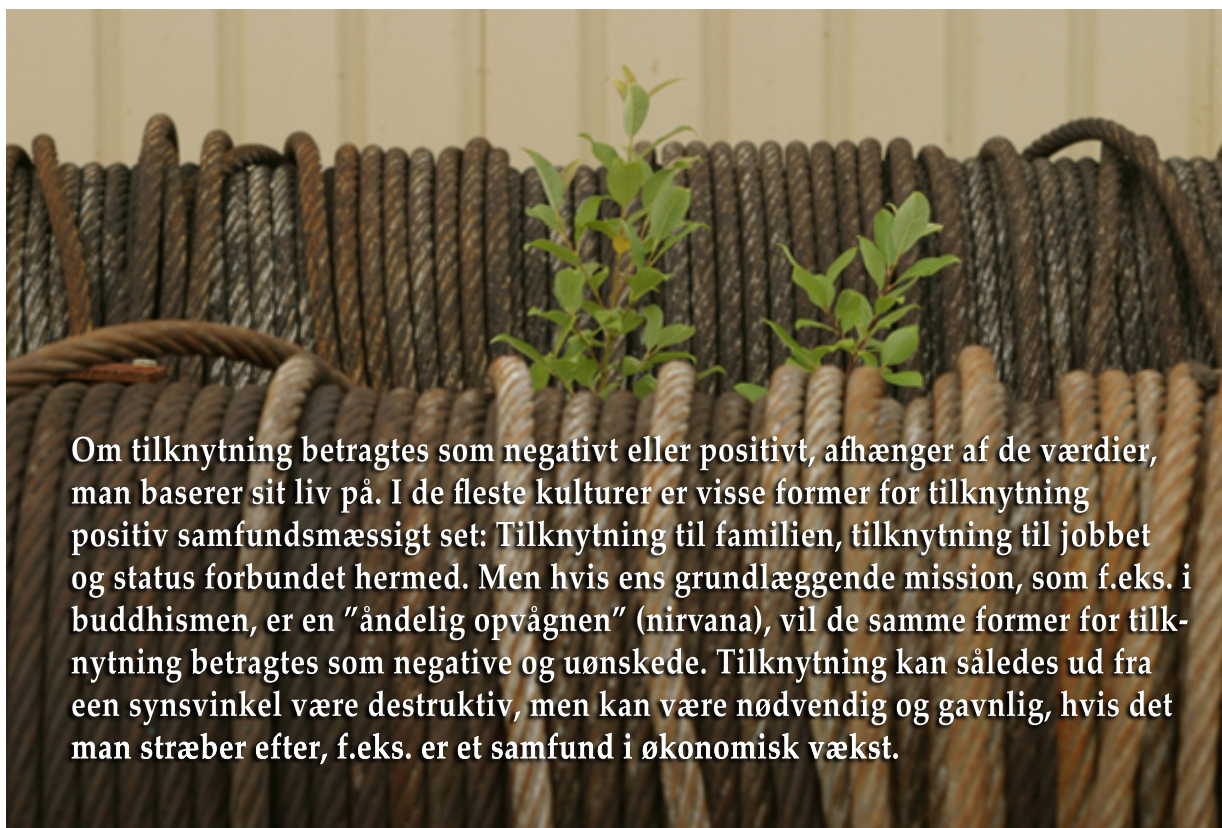

Kig på dine tanker

Kig på tilknytning

Kig på afsky

4. POSITIV ELLER NEGATIV TILKNYTNING

Om tilknytning betragtes som negativt eller positivt, afhænger af de værdier, man baserer sit liv på. I de fleste kulturer er visse former for tilknytning positiv samfundsmæssigt set: Tilknytning til familien, tilknytning til jobbet og status forbundet hermed. Men hvis ens grundlæggende mission, som f.eks. i buddhismen, er en "åndelig opvågning" (nirvana), vil de samme former for tilknytning betragtes som negative og uønskede. Tilknytning kan således ud fra een synsvinkel være destruktiv, men kan være nødvendig og gavnlig, hvis det man stræber efter, f.eks. er et samfund i økonomisk vækst.

Kilde: Daniel Goleman. Destruktive følelser. Hvordan kan vi håndtere dem? En videnskabelig dialog med Dalai Lama fortalt af Daniel Goleman. Side 162. Borgens Forlag 2003. ISBN 87-7895-433-9.

Om tilknytning betragtes som negativt eller positivt, afhænger af de værdier, man baserer sit liv på. I de fleste kulturer er visse former for tilknytning positiv samfundsmæssigt set: Tilknytning til familien, tilknytning til jobbet og status forbundet hermed. Men hvis ens grundlæggende mission, som f.eks. i buddhismen, er en "åndelig opvågning" (nirvana), vil de samme former for tilknytning betragtes som negative og uønskede. Tilknytning kan således ud fra een synsvinkel være destruktiv, men kan være nødvendig og gavnlig, hvis det man stræber efter, f.eks. er et samfund i økonomisk vækst.

5. AT NÅ FREM

De tager barnet kærligt i hver sin hånd
Så løber de
Barnets ben rører næsten ikke
parkeringspladsen
Der er ikke tid til at se op på
gadelygterne der lyser på sneen og
de blanke biler.

Kilde: Marianne Larsen. 1981 (titel på digtene).

De er for sent på den
De skal nå frem til tiden
Tre forskellige steder
Når deres hænders kærlighed at forplante sig til
barnets i farten

6. TAB AF RELATION

Da herr Lorch (Dinas huslærer) var draget af med celloen godt indpakket i vattæpper og sine beskedne ejendele i en papkuffert, var det, som om der forsvandt et krydderi fra lensmandsgården. Hos denne tørre stille mand var der en mængde små detaljer, som man ikke lagde mærke til, mens han var der. Men så snart, han forsvandt, blev de synlige.

Dina var ikke inde i huset i tre dage. Hun sov og levede i stalden i lang tid. Hun voksede stadig i længden. Og i løbet af en måned blev hun tynd og skarp i ansigtet. Som om Lorch var det sidste menneske, der blev taget fra hende.

Kilde: Herbjørg Wasmo (1988). Dinas bog. Side 76. Modtryk.

Tænk på en relation der engang har været, men ikke er mere.

7. DØDEN & KÆRLIGHEDEN

"Modsætningen til døden er kærligheden, for kærligheden tilkender noget uendelig værdi. Og den er derfor det absolutte oprør mod døden, der frakender alt værdi ved at gøre det til intet. Den modsætning melder sig af sig selv ved en begravelse. For hvad er sorgen andet end et udtryk for kærligheden? Man sørger over et menneske, der gjorde en forskel i ens liv. Og selvom sorgen kan være svær, ville man jo ikke ønske, at det menneske ikke havde været i ens liv. På den måde peger kærligheden ud over døden."

Kilde: Jakob Wolf. Bedste ven med himlen. I: Berlingske 9.11., Eksistens, side 3.

Prøv engang at lægge mærke til, hvordan kærligheden - og ønsket om kærlighed - er med-spiller i alle interaktioner, du bliver del af.

8. GIVE, MODTAGE, CIRKULERE

Jeg føler aldrig jeg får mere
end når du tager imod noget fra mig –
når du forstår den glæde jeg føler
ved at give noget til dig.
Og du ved at jeg ikke giver
for at sætte dig i gæld til mig,
men fordi jeg vil vise den kærlighed
jeg har til dig.

At modtage på en imødekommende

Kilde: Ruth Bebermeier. I: Marshall Rosenberg. Ikkevoldelig kommunikation. Side 21. Borgen 1999. ISBN 87-21-00955-4.

Hvad er sværest for dig:
At give eller at modtage?

9. SANG FRA SØN TIL FAR

Hvis det står mig klart At
du ikke ønsker at stille
krav Vil jeg i reglen
 reagere når du
 opfordrer mig
til det. Men hvis
du virker Som en
hovskisnovski og
storsnudet chef, Vil
du føle at du løber
panden mod en mur.
Og når du minder
mig så fromt Om alle
de ting du har gjort
 for mig Må du

hellere være forberedt: Her
kommer endnu en tårn! Så
kan du råbe, du kan
sprutte, jamre og klage
og få en prop; Jeg vil
stadig ikke gå ud med
affaldet. Og skulle
du ændre stil, Vil det
tage lidt tid før jeg
kan tilgive og
glemme. For jeg synes
ikke at du opfattede
mig som et menneske
Før alt var som du ville
have det.

Kilde: Marshall Rosenberg. Ikkevoldelig kommunikation. Side 101. Borgen 1999. ISBN 87-21-00955-4.

Krav

Omgivelserne er sjældent indstillede på at opfylde krav. Over for et krav kan de kun, enten føje sig eller gøre modstand.

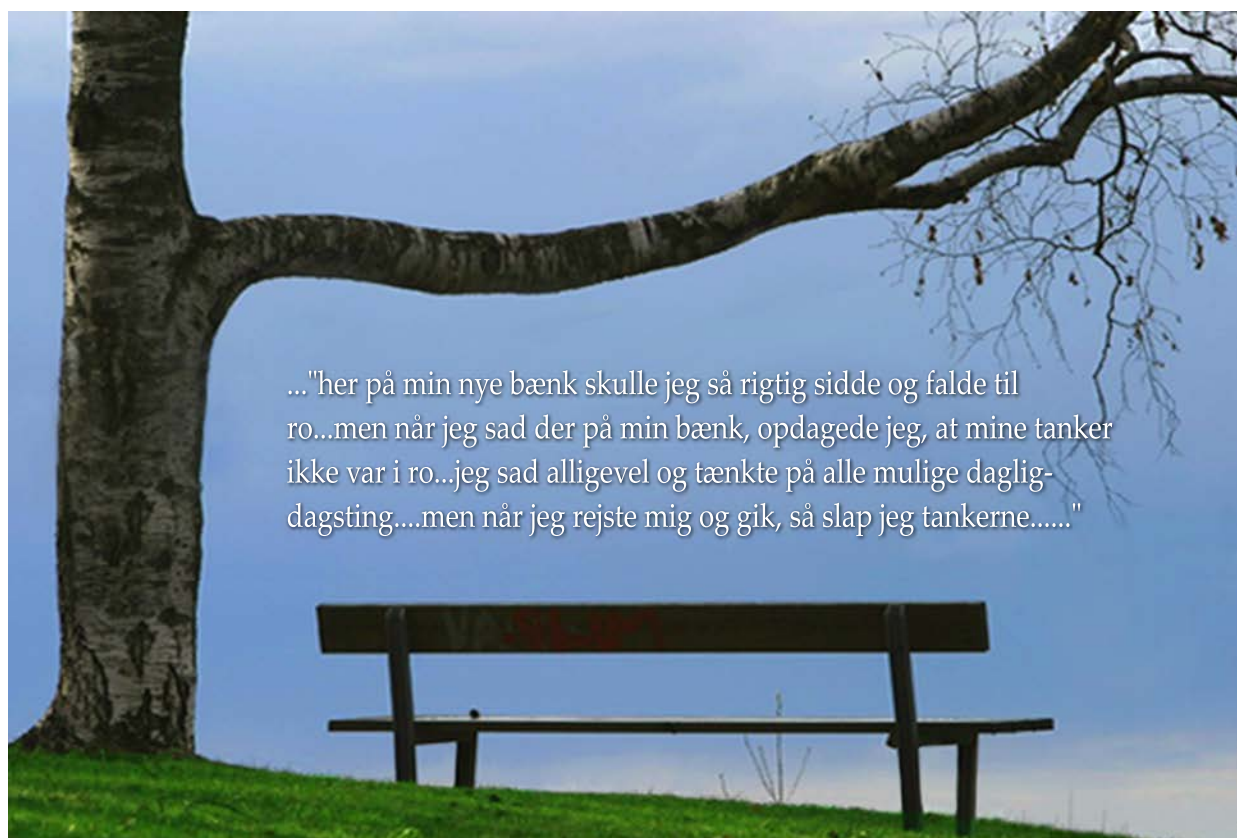
Anmodninger

Det er mere ligeværdigt og respektfuldt at fremsætte en anmodning. Men her risikerer man selvfølgelig som anmodningsstiller, at den anden ikke vælger at opfylde ens anmodning.

Tillid

Læg mærke til hvornår du stiller krav, og hvornår du kommer med anmodninger. Mærk den tillid det kræver at skifte fra krav til

10. BÆNKEN

..."her på min nye bænk skulle jeg så rigtig sidde og falde til ro...men når jeg sad der på min bænk, opdagede jeg, at mine tanker ikke var i ro...jeg sad alligevel og tænkte på alle mulige dagligdagsting....men når jeg rejste mig og gik, så slap jeg tankerne....."

Kilde: Sagt af Benthe Rask, astrolog og psykoterapeut i haveprogrammet Haven i Hune.

Hvornår hviler du allermest i dig selv, når du gør noget?

11. ALDERENS KAMOUFLAGE

Kilde: Anonym.

Hvad ser du søster, her i min stue?
En gammel, sur og besværlig frue,
Usikker på hånden og fjerne i blikket
-lidt griset og rodet, hvor hun har ligget.
Du taler lidt højt, men hun svarer ikke,
Hun savler og hoster, har snue og hikke.
Hun takker dig ikke for hvad du gør,
Og er så tit som hun slet ikke bør.
Er det, hvad du tænker? Er det hvad du ser?
Så luk øjnene op og se, at der er mer!
Nu skal jeg fortælle dig, hvem jeg er,
Den gamle kone der ligger her:

Jeg er et barn på 10 i et lykkeligt hjem
Med forældre og søskende, jeg elsker dem.
Jeg er ung på seksten med håb og drømme
Så let på fod og tanker så ømme.
Jeg er brud på tyve med roser på kind,
I mit eget hjem går jeg lykkelig ind.
Jeg bliver mor og bygger et hjem så trygt
Og værner mine mod kulde og frygt.

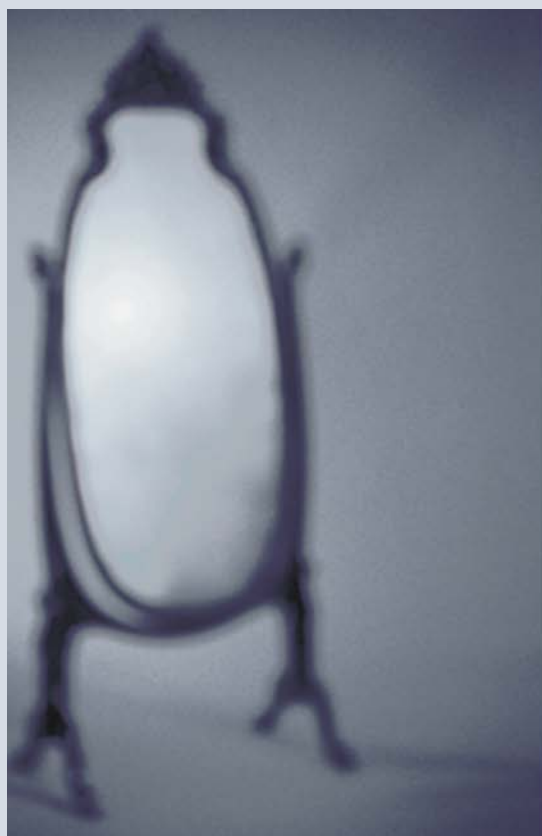

Men så kommer sorger og tunge dage,
Min mand er død, jeg er ene tilbage.
For børnene har nu selv børn og hjem
Og der er meget der optager dem.
Og borte er alle de gode år
De glade og trygge kår.

Nu piller alderen fjerene af mig,
Min ynde og kraft bliver taget fra mig,
For ryggen er bøjet og synet svigter –
Jeg har ikke kræfter til dagens pligter.
Mit hjerte er tungt og mit hår er gråt,
Med hørelsen er det også lidt småt.

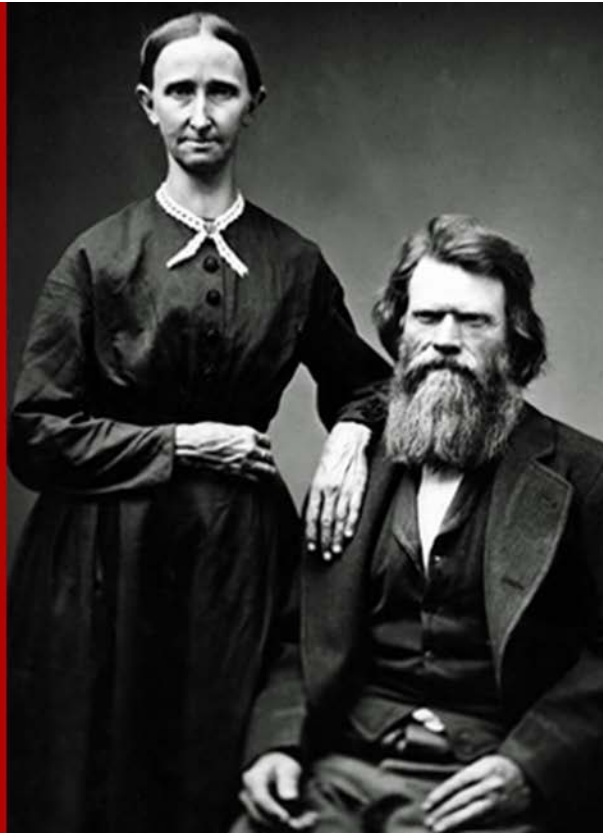

Men inden i dette gamle kadaver
Er endnu levende, smukke enklaver.
Der lever barndom, sorger og glæder.
De gladeste minder i sindet synger,
Skønt alderens byrde mit hjerte tynger.
Og smertelig nemmes den tunge lære,
At intet kan blive ved med at være.

12. RESOLUTION

Kvinden og
manden skal
elske hinanden...

det har Vorherre
aftalt med Fanden.

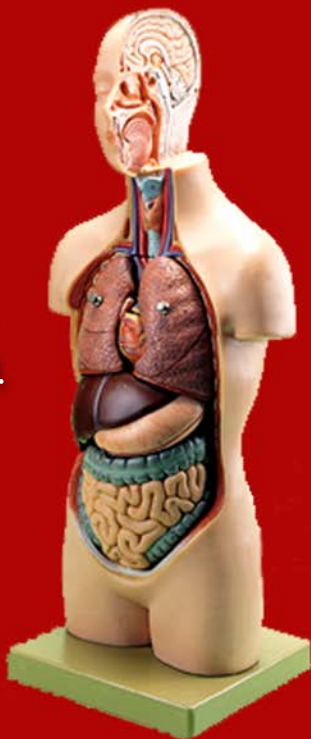
Kilde: Mette Kold & Søren Schandorf.

"Gud gav manden en
penis og en hjerne,
men kun blod nok
til, at én af dem kan
fungere ad gangen."

"kvinden derimod, hun har
så meget, at hun ka'
spilde af det, men
ligemeget hjælper det."

Til mændene:
Hvilken del af dig
skal fungere i dag?
Glem ikke at huske
at der kan være
hormonforstyrrede
kvinder i din nærhed.

Til kvinderne:
Er det dig eller dine
hormoner der bestemmer
i dag?

Tag højde for, hvilken
del af de mænd, der
omgiver dig i dag,
fungerer.

13. SJÆLENS VIDEN

Sjælen – din sjæl – ved alt hvad der skal vides hele tiden. For den er intet skjult, intet ukendt.

Men viden er ikke nok. Sjælen søger erfaring...
Det eneste sjælen ønsker er at vende det fornemste begreb om sig selv til den højeste oplevelse.

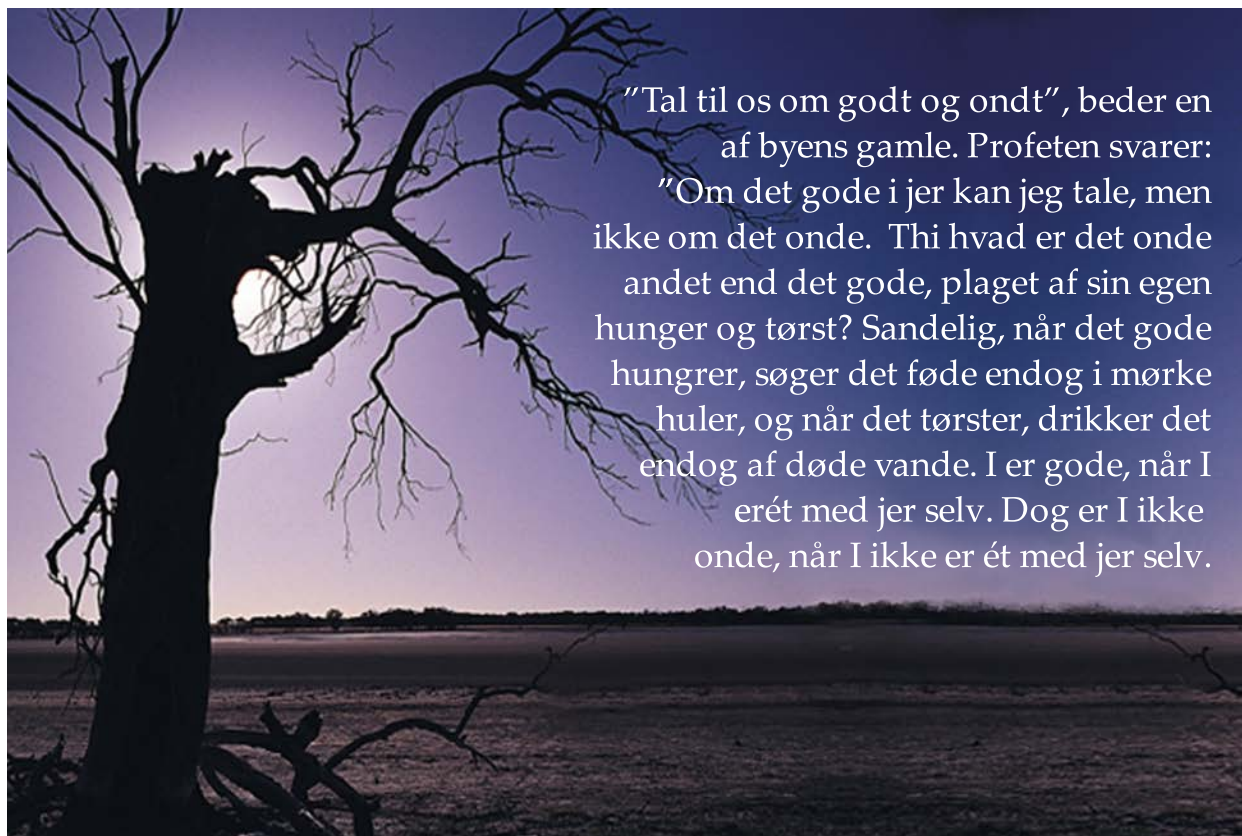
Kilde: Neale Donald Walsch. Guddommelige samtaler. 1. bog. En usædvanlig dialog. Borgen. 1999. ISBN 87-21-00671-7.

Det du går og bikser med lige nu, kan virke som bagateller, der ligger i vejen for det større, du gerne vil i dit liv.

Men, måske er det ikke så småt endda.

14. GODT & ONDT

”Tal til os om godt og ondt”, beder en af byens gamle. Profeten svarer:
”Om det gode i jer kan jeg tale, men ikke om det onde. Thi hvad er det onde andet end det gode, plaget af sin egen hunger og tørst? Sandelig, når det gode hungrer, søger det føde endog i mørke huler, og når det tørster, drikker det endog af døde vande. I er gode, når I er ét med jer selv. Dog er I ikke onde, når I ikke er ét med jer selv.

Kilde: Kahlil Gibran. Profeten. Side 64-66. Lindhardt & Ringhof, 1998. ISBN: 87-7560-863-4.

Kig på det onde der er i verden.
Se den hunger der skaber det.

Kig på det onde du kan spore i dig selv.
Se den hunger der skaber det.

Kig på hunger - mærk den.

15. AT KUNNE LIDE

Man kan med næsten uhyggelig præcision forudsige, hvor godt to mennesker – der aldrig har truffet hinanden før – vil komme til at synes om hinanden efter en times samtale, hvor de har haft til opgave at drøfte deres holdning til en række problemer i tilværelsen og samfundet. Forudsigelsen foregår blot ved, at man på forhånd beder de to samtalepartnere om at udfylde et spørgeskema, der indeholder spørgsmål om alle væsentlige holdninger og synspunkter. Derefter får man en computer til at beregne graden af overensstemmelse i de to menneskers synspunkter på alle de ting, de er blevet spurgt om. Og denne beregnede værdi for graden af overensstemmelse i holdninger og meninger viser sig så i næsten alle tilfælde at svare forbløffende nøje til den grad af sympati, der udvikler sig mellem de to samtalepartnere.

Kilde: Thomas Nielsen. Psykologiske forklaringer, side 114.

Man kan forestille sig flere forskellige forklaringer på, at vi bedre kan lide dem, der nærer samme anskuelse som os selv.

For det første giver det positive følelser, når vi bliver bekræftet i vores egne synspunkter, altså når den anden er enig med os. Det bekræfter os i, at vi selv ser fornuftigt på tingene, og det styrker vores selvtillid.

En anden forklaring går ud på, at vi som mennesker nedstammer fra en udpræget gruppelevende dyreart. Hos gruppelevende dyrearter er der stærke positive bånd mellem de enkelte i gruppen, mens der til gengæld ofte er negative følelser eller reaktioner over for "fremmede". Det menes, at vi konstant forsøger at finde ud af, om de mennesker, vi løber ind i, hører til "vores gruppe", eller om de hører til "de fremmede". Når så folk udtrykker synspunkter, der harmonerer med vore egne, registrerer vi følelsesmæssigt, at der er tale om en af vore egne, hvilket ifølge denne teori udløser et gruppeinstinkt, der får os til at reagere positivt på den fremmede.

Har du nogen, som du betragter som "de fremmede" eller "dem derovre".
Hvad nu hvis du kunne li' en af dem?

16. SNEDRONNINGEN

Trolddjævelen fik opfundet et spejl, der havde den egenskab, at alt godt og smukt, som spejlede sig deri, svandt sammen til næsten ingenting, og hvad der ikke duede og tog sig ilde ud, det trådte frem og blev endnu værre. Spejlet splintredes i hundrede millioner, billioner stykker mod jorden – og det var en ulykke for menneskene. Hør hvordan det gik lille Kay: "Kay og Gerda sad og saae i Billedbogen med Dyr og Fugle, da var det – Klokken slog akkurat fem paa det store Kirketaarn, - at Kay sagde: "Au! Det stak mig i Hjertet! Og nu fik jeg Noget ind i Øiet!" Den lille Pige tog ham om Halsen; han plirede med Øinene; nei, der var ikke Noget at see. "Jeg troer, det er borte!" sagde han; men borte var det ikke. Det var just saadant et af disse Glaskorn, der sprang fra Speilet, Troldspeilet, vi huske det nok, det fæle Glas, som gjorde alt Stort og Godt, der afspeilede sig deri, blev Smaat og Hæsligt, men det Onde og Slette traadte ordentlig frem, og hver Feil ved en Ting blev strax at bemærke. Den stakkels Kay, han havde ogsaa faaet et Gran lige ind i Hjertet. Det vilde snart blive ligesom en Iisklump. Nu gjorde det ikke ondt mere, men det var der."

Kilde: HC. Andersen. Samlede eventyr og historier. Bind 1. Gyldendals Bogklub 1985. ISBN 87-01-05692-1.

Mon ikke vi alle har småbitte dele af troldspejlet i os?
Mærk i kroppen, hvor du med tiden er kølnet eller blevet til is.

Gør det med størst mulig omsorg,
uden at dømme dig
selv for hårdt.

17. IAGTTAG

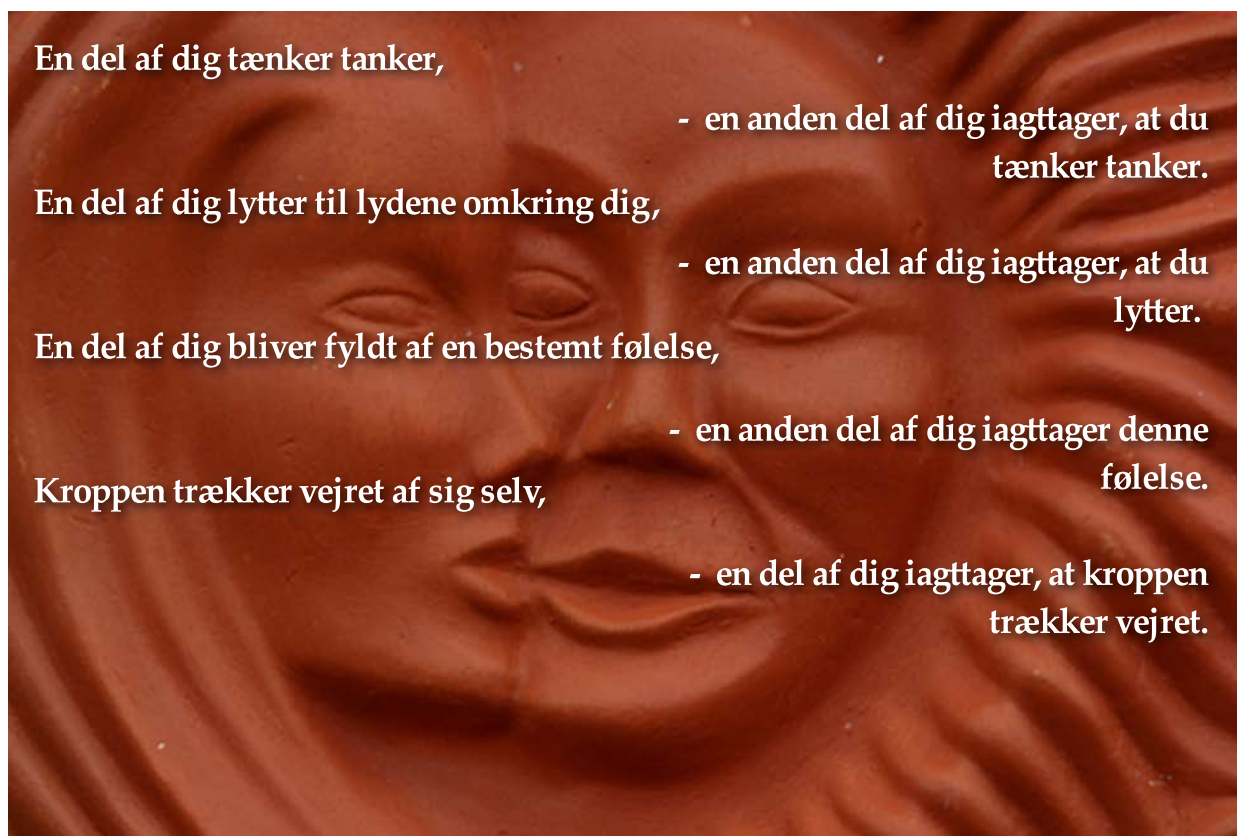
lagttagelse uden vurdering er den højeste
form for menneskelig intelligens.

Kilde: Krishnamurti

Prøv nogle gange at iagttage verden bare som den er -
observer hvordan vurdering og følelse sniger sig ind på dig.

18. VIDNET

Kilde: Mette Kold & Søren Schandorf.

19. KAMPEN OM BRØNDEN

Lars von Trier, Berlin feb. 2004

"Tak for fredsprisen.

Jeg går ind for fred, ligesom jer. Og vi, der går ind for fred, vil gerne overbevise alle jordens mennesker om, at fred er en smuk ting. Men ikke alle jordens mennesker forstår dette. Jordens mennesker er, hvor de end måtte bo, opdelt i to stammer: Stammernes verden er ørkenen. Den ene stamme bor i landet rundt om brønden, den anden stamme bor i landet udenom. Ørkenstammen i landet rundt om brønden vil have fred. Stammen i landet udenom vil ikke have fred. Den vil have vand! Stammen i landet udenom er nok lidt uciviliseret og har slet ikke et ord for fred. Den har derimod et ord for tørst, og det er jo i denne situation nogenlunde det samme. Komiteen i landet rundt om brønden består af gode, kloge, smukke, rige og trygge folk, som ikke tørster (og derfor har kræfter og tid til komiteen). I landet rundt om brønden taler man meget om fredsprisen, som folkene i landet med brønden giver til andre folk i landet med brønden. I landet udenom taler man ikke meget om fredsprisen. Tak for fredsprisen."

Kilde: Lars von Triers takketale til fredsprisen på Berliner-festivalen (februar 2004).

Hvad er din
umiddelbare reaktion
på Lars von Triers takketale?

20. OPDAGE ENGLE

"Det hænder – og ikke så sjældent
som man tror, - at en, som intet
har at lære her paa jorden, en,
som allerede er en engel, fødes for
at leve her en tid, fordi ingen,
som ser en saadan sjæl kan
undgaa at føle godt og blive god.
Der er en uskyld omkring saadan
en sjæl, som faar uskylden til at
spire i dem, som er den nær."

Kilde: J.Anker Larsen. De vises sten. Side 317. Gyldendal, 1923. Genudgivet 1983 på Sankt Ansgars Forlag, Visdomsbøgerne. ISBN 87-875-05495.

Se på de mennesker der er nærmest
omkring dig:

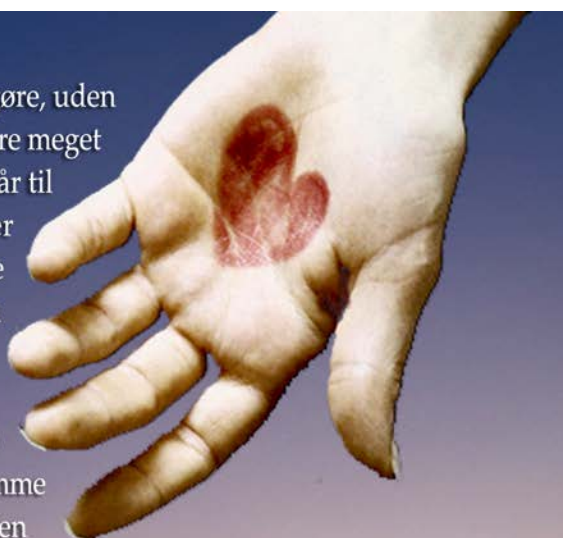
Se deres motiver som udspekulerede
og selviske. Hvordan bliver du selv af
det?

Prøv derefter at betragte deres
motiver som uskyldige og
oprigtige. Hvordan
føles det?

21. I HINANDENS HÅND

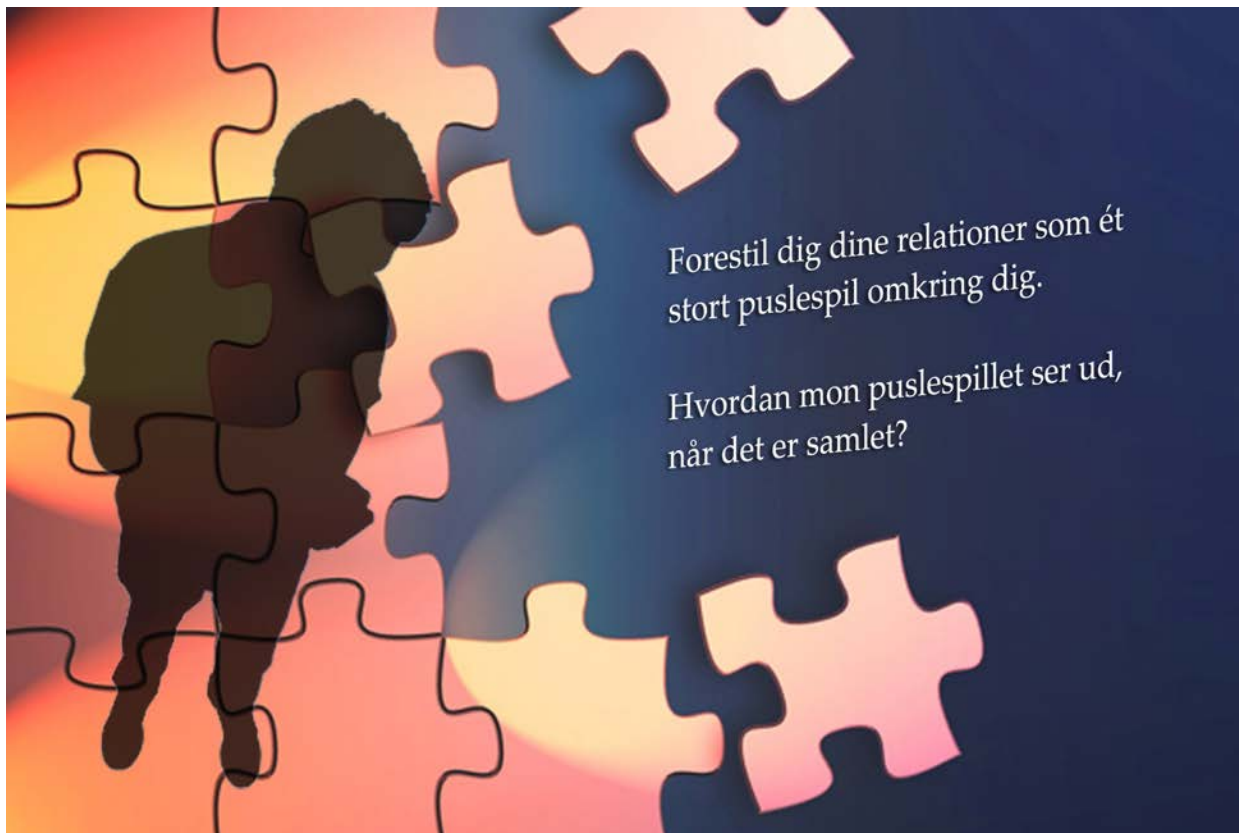
Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre, uden at han holder noget af det liv i sin hånd. Det kan være meget lidt, en forbigående stemning, en oplagthed, man får til at visne, eller man vækker, en lede, man uddyber eller hæver. Med det kan også være forfærdende meget, så det simpelthen står til den enkelte, om den andens liv lykkes eller ej. Men ved vor blotte holdning til hinanden er vi med til at give hinandens verden dens skikkelse. Hvilken vidde og farve den andens verden får for han selv, er jeg med til at bestemme med min holdning til ham. Jeg er med til at gøre den vid eller snæver, lys eller mørk, mangfoldig eller kedelig – og ikke mindst er jeg med til at gøre den truende eller tryk. Ikke ved teorier eller anskuelser, men ved min blotte holdning. Hvorfor der er en udtalt, så at sige anonym fordring til os om at tage vare på det liv, som tilliden lægger i vor hånd.

Kilde: K.E. Løgstrup. Den etiske fordring. Gyldendal, København, 1962.

Forestil dig dine relationer som ét stort puslespil omkring dig.

Hvordan mon puslespillet ser ud, når det er samlet?

22. LYSET I MØRKET

Kilde: Mette Kold & Søren Schandorf.

23. VÆRDIER

VÆRDIER

Når du vågner om morgenen, Plys,"
spurgte Grislingen, "hvad er så det
allerførste, du siger til dig selv?"
"hvad mon vi skal have at
spise i dag?" svarede
Plys, "hvad siger
du Grisling?"

"Jeg siger, jeg gad vide, hvilke
spændende ting der vil ske
i dag?" sagde Grislingen.
Plys nikkede tankefuldt.
"Ja, men det er
akkurat det
samme,"
sagde
han.

Kilde: AA. Milne. Peter Plys bogen. Gyldendal, 1991. ISBN: 87-00-09287-8.

Når du vågner
om morgenen,
hvad er så det
allerførste, du
siger til dig
selv?

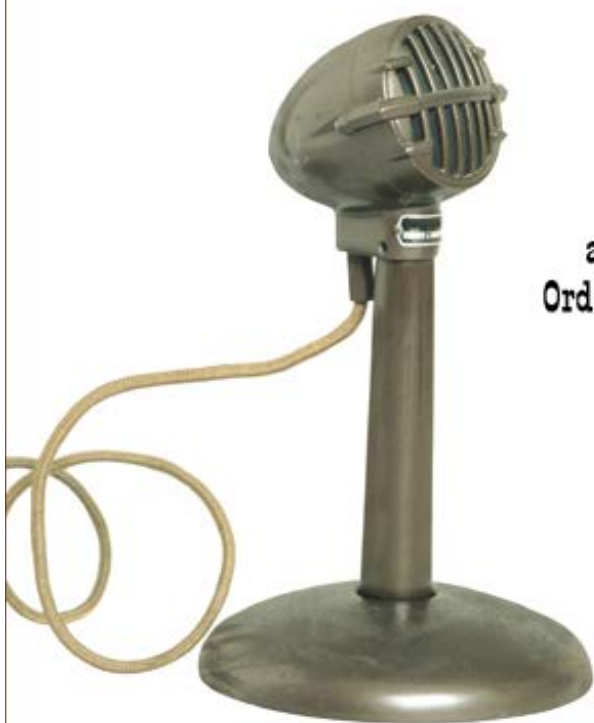
Opdag i dag steder,
hvor dine indre
værdier mødes med
den praktiske
virkelighed på den
helt rigtige måde

24. AT LYTTE

Momo kunne lytte sådan, at dumme mennesker pludselig fik meget begavede tanker. Ikke sådan at forstå, at hun sagde noget eller spurgte om noget, som bragte den anden på sådanne tanker, nej, hun sad bare ganske stille og lyttede, fuld af opmærksomhed og interesse. Mens den anden snakkede, fulgte hun vedkommende med sine store, mørke øjne, så han følte, hvordan der pludselig fødtes tanker i ham, som han aldrig havde anet kunne dukke op.

Kilde: Michael Ende. Momo. Sommer & Sørensen. ISBN: 87-7499-490-5.

Der er mange måder
at lytte på, og meget at lytte til.
Ordene, tonefald, kropssprog, og så alt
det der ikke bliver sagt.

Lyt til dem omkring dig – og
allervigtigst lyt til den
sjæl der taler.

25. HÆNDER

Dine hænder er så smukke,
stærke af de byrder, du bar.
Ikke slanke, marmorhvide,
men hænder som giver og ikke ta'r.

Dine hænder er så smukke
af arbejdet slidte, røde og ru.
Men ingen hænder er så bløde,
når du kærtegner i et stille nu.

Dine hænder er så smukke.
De har lært mig uden ord,
at kærligheden lever i de hænder,
der sidder på min mor.

Kilde: Anonym.

Kig på dine hænder,
tænk på dine forældres hænder.

26. DEN LIVLØSE SAMTALE

Pludselig er vi midt i en livløs samtale.

Vi hører ordene, men har ingen kontakt med den der taler.

Bla. bla. babble-on-ian, man frygter at det aldrig skal få ende.

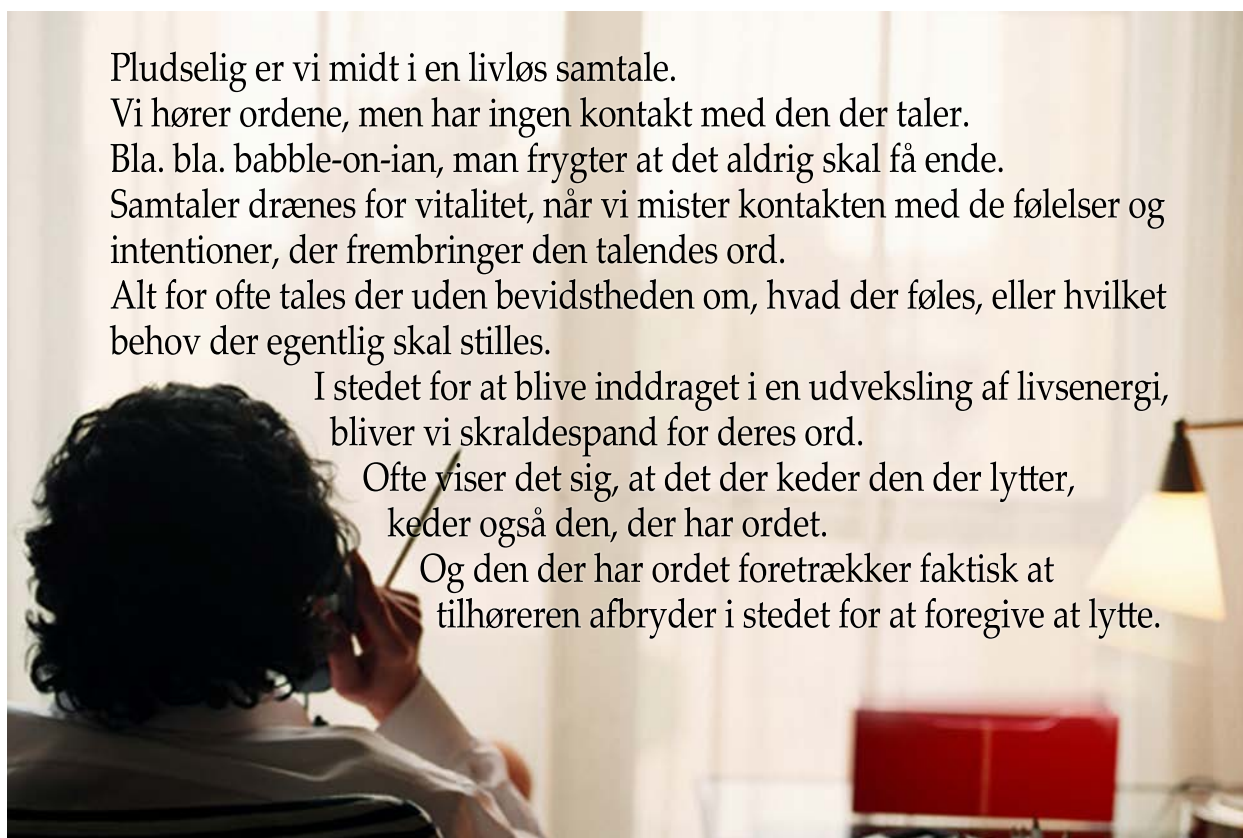
Samtaler drænes for vitalitet, når vi mister kontakten med de følelser og intentioner, der frembringer den talendes ord.

Alt for ofte tales der uden bevidstheden om, hvad der føles, eller hvilket behov der egentlig skal stilles.

I stedet for at blive inddraget i en udveksling af livsenergi, bliver vi skraldespand for deres ord.

Oftentimes viser det sig, at det der keder den der lytter, keder også den, der har ordet.

Og den der har ordet foretrækker faktisk at tilhøreren afbryder i stedet for at foregive at lytte.

Kilde: Marshall Rosenberg. Ikkevoldelig kommunikation. Side 134-135. Borgen 1999. ISBN: 87-21-00955-4.

Det store spørgsmål er så, hvordan og hvornår man afbryder en intetsigende samtale?

**Bare gør det - så hurtigt som muligt,
men gør det på en indfølelse måde.**

Hemmeligheden er ikke selv at overtage ordet, men at hjælpe den der taler med at få kontakt med en autentisk følelse.

27. DET NONVERBALES MULIGHED

I filmen "The Piano": Moderen er stum, datteren på ca. 10 år spørger i tegnsprog – for 117.gang fordi hun så gerne vil vide noget om moderens og faderens forhold dengang de var sammen:

"Hvordan talte I sammen?"

"Det var ikke nødvendigt at tale. Jeg udfoldede mine tanker i hans sind, som var de lagner".

Kilde: Fra filmen 'Piano.

Leg med at kommunikere uden brug af talesprog
eller med en meget begrænset brug af ord.

Mærk hvor meget der kan kommunikeres ordløst,
og hvad det gør ved oplevelsen af kontakt.

28. OPSUMMERING

Du har nu været med på en rejse gennem temaet 'gensvar'.

Temaet har haft fire overskrifter:

Tilknytning (2-7)

Rolleråderum og kamouflage (8-14)

Iagttagelse og vurdering (15-21)

Lytning (22-27)

Zap dagene igennem og fornem sammenhængen og de mange facetter.

